

MAULANA AZAD COLLEGE
DEPARTMENT OF SANSKRIT
Model question for B.A 4th Semester
CC-09, Section-A, Unit-I

Topic: Survey of Modern Sanskrit Literature in Bengal

अधोनिर्दिष्टेषु काचिदेका टीका लेख्या।

1X5=5

पञ्चानननर्करत्नः, अमरमङ्गलम्, सर्वमङ्गलोदयम्, श्रीजीवन्यायतीर्थः, दरिद्रदुर्दैवम्, पाण्डवविक्रमम्, सारस्वतशतकम्, रमाचौधुरी, हरिदाससिद्धान्तवागीशः, रुक्मिणीहरणम्, वीरेन्द्रकुमारभट्टाचार्यः, शार्दूलशकटम्, मिवारप्रतापम्, वङ्गीयप्रतापम्, विराजसरोजिनी, शिवाजीचरितम्, जानकीविक्रमम्।

Topic: General Survey

Unit-II

Part-I

अधोनिर्दिष्टेषु कस्यचिदेकस्य प्रश्नस्योत्तरं संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च दातव्यम्। 10X1=10

1. पण्डित-क्षमा-रावः क आसीत्? कदा स जनिं लेभे? तल्लिखितग्रन्थानां नामानि किम्? तस्य काव्यरचनवैशिष्ट्यमालोच्यताम्।
2. पी.के.नारायण-पिल्लाङ्ग-महोदयः क आसीत्? तद्विरचितग्रन्थानां नामानि किम्? तस्य काव्यरचनवैशिष्ट्यं विव्रियताम्।
3. श्रीधर-भास्कर-वर्णकारमहोदयस्य जीवनचरितमालोच्यताम्।
4. आधुनिकसंस्कृतसाहित्ये रेवाप्रसादद्विवेदीमहाभागस्य कृतित्वमालोचनीयम्।
5. कुत्र कदा च ड. परमानन्द-शास्त्रिमहोदयस्य जन्म अभवत्? तद्विरचितग्रन्थान्नुलम्ब्य तद्रचनवैशिष्ट्यमालोच्यताम्।

Part-II

अधोनिर्दिष्टेषु केचन पञ्च प्रश्नाः संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च समाधेयाः। 5X2=10

1. जानकी-बल्लभ-शास्त्रि-महोदयः कदा कुत्र च जन्मग्रहणं कृतवान्?
2. जानकी-बल्लभ-शास्त्रि-महोदयस्य पितुर्नाम किम्?
3. जानकी-बल्लभ-शास्त्रि-महोदयः कदा साहित्याचार्यपरीक्षायामुत्तीर्णोऽभवत्?
4. जानकी-बल्लभ-शास्त्रि-महोदयः कस्मिन् विश्वविद्यालयेऽध्ययनं कृतवान्?
5. कदा जानकी-बल्लभ-शास्त्रि-महोदयः काकलीति मुक्तककाव्यं रचितवान्?
6. जानकी-बल्लभ-शास्त्रि-महोदयरचितस्य खण्डकाव्यस्य नाम किम्?
7. जानकी-बल्लभ-शास्त्रि-महोदयरचितानां समेषां ग्रन्थानां नाम किम्?
8. जानकी-बल्लभ-शास्त्रि-महोदयरचितगीतेषु कस्यालंकारस्य प्रावल्यं परिलक्ष्यते?
9. कुत्र च कविना स्वकवितां नवावतारेणोपमितम्?
10. जानकी-बल्लभ-शास्त्रि-महोदयस्य कस्मिन् काव्ये ध्वनित्वं प्रावल्येन स्फुटं दृश्यते?
11. रामकरणशर्मन्महोदयः कदा कुत्र च जनिं लब्धवान्?
12. रामकरणशर्मन्महोदयस्य पितुर्नाम किम्?

13. रामकरणशर्मन्महोदयः कस्मिन् कस्मिन् विषये उपाधिं प्राप्तवान्?
14. रामकरणशर्मन्महोदयः कुत्र अध्यापनाकार्ये नियुक्त आसीत्?
15. रामकरणशर्मन्महोदयः कस्मिन् कस्मिन् प्रतिष्ठाने सदस्यरूपेण युक्त आसीत्?
16. रामकरणशर्मन्महोदयरचितग्रन्थेषु द्वयोर्नाम लिख्यताम्।
17. रामकरणशर्मन्महोदयरचितानां कवितापुस्तकानां नामानि लिख्यन्ताम्।
18. 'भारतीय-भाषा-परिषदि'ति पुरस्कारः तेन कथं कदा च प्राप्तः?
19. विडला फाउन्डेशन इति पुरस्कारः कदा कथं च तेन प्राप्तः?
20. साहित्य-अकादेमीति पुरस्कार तेन कथं प्राप्तः?
21. सीमेति काव्यं केन कदा च लिखितम्?
22. रयीशः इति काव्यं केन कदा च रचितम्?
23. रयीशशब्दस्य कोऽर्थः?
24. जगन्नाथपाठकमहोदयः कदा कुत्र जनिं लब्धवान्?
25. जगन्नाथपाठकमहोदयः कस्मिन् विश्वविद्यालयेऽपठत्?
26. कुत्र कुत्र च जगन्नाथपाठकमहोदयः पाठदानं कृतवान्?
27. जगन्नाथपाठकमहोदयरचितग्रन्थानां नामानि किम्?
28. कस्य च ग्रन्थस्य तेन हिन्दीव्याख्या कृता?
29. जगन्नाथपाठकमहोदयस्य सर्वोत्तमं रचनं किमासीत्?
30. जगन्नाथपाठकमहोदयः कदा कं कं पुरस्कारं लब्धवान्?
31. कापिशायनीशब्दस्य कोऽर्थः?
32. कापिशायनीति काव्ये कति मुक्तकानि सन्ति?
33. कापिशायनीति काव्यं केन छन्दसा रचितम्?
34. कापिशायनीति केन तुलिता कविना?
35. जगन्नाथपाठकमहोदयरचितगीतिकाव्यानां नाम किम्?
36. सुन्दरराजनमहोदयः कदा आइ.ए.एस-परीक्षायामुत्तीर्णोऽभवत्?
37. कदा च स संस्कृतसेवायां नियुक्तोऽभवत्?
38. सुन्दरराजनमहोदयस्य रचनानि कस्मात् प्रकाशितानि भवन्ति?
39. सुन्दरराजनमहोदयलिखितानां केषाञ्चिद्ग्रन्थानां नामानि लिख्यन्ताम्।
40. बालकविरित्यनेन कः सम्बोधितः? कश्च सम्बोधितवान्?
41. श्रीवदरीशतकानि कीदृशं काव्यम्? अत्र कानि छन्दांसि वर्तन्ते?
42. सुन्दरराजनमहोदयः कदा राष्ट्रपतिसम्मानेन भूषितः?
43. सुरश्मिकाश्मीरमिति काव्ये कति श्लोकाः वर्तन्ते?
44. शङ्करदेव-अवतारे-महोदयः कदा कस्माच्च शास्त्रप्रथमामध्यमाचार्यपरीक्षायामुत्तीर्णोऽभवत्?
45. कस्मात् स एम.ए. तथा पि.एड्.डि इति उपाधिद्वयं लब्धवान्?
46. कस्मात् कदा च स डि.लिट इति उपाधिं प्राप्तवान्?
47. स कस्मिन् महाविद्यालयेऽध्यक्षत्वेन नियुक्त आसीत्?
48. शङ्करदेव-अवतारे-महोदयेन कति पुस्तकानि प्रकाशितानि?
49. शङ्करदेव-अवतारे-महोदयविरचितं संस्कृतमुक्तककाव्यद्वयं किम्?
50. केन कदा च वागवतारसम्मानं प्राप्तवान्?
51. कदा स राष्ट्रपतिसम्मानं प्राप्तवान्?
52. नारीगीतमिति रचनेन स कीदृशं पुरस्कारं प्राप्तवान्?

53. शङ्करदेव-अवतारे-महोदयः कदा कुत्र च जनिं लेभे?

Part-III

अधोनिर्दिष्टेषु केचन पञ्च प्रश्नाः संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च समाधेयाः। 5X1=5

1. श्रीवाङ्-महालिङ्गशास्त्रिमहोदयः क आसीत्?
2. क आसीत्तस्य पिता?
3. स कदा कुत्र च जन्मग्रहणं कृतवान्?
4. कदा स इन्टारमिडियेट इत्युत्तीर्णोऽभवत्?
5. कदा स वि.एल इति उत्तीर्णोऽभवत्?
6. एम.ए इति परीक्षायां कदा स उत्तीर्णोऽभवत्?
7. मादुराङ्महाविद्यालये कदा स अध्यापनकार्ये नियुक्तोऽभवत्?
8. कदा तस्य महाप्रयाणमभवत्?
9. श्रीवाङ्-महालिङ्गशास्त्रिमहोदयलिखितं दूतकाव्यं किम्?
10. श्रीवाङ्-महालिङ्गशास्त्रिमहोदयरचितं लघुकथा का?
11. तल्लिखितं स्तुतिकाव्यमेकं लिख्यताम्।
12. तद्रचितनाटकेषु कस्यचिदेकस्य उल्लेखः करणीयः।
13. सामाजिककथामाश्रित्य रचितेषु काव्येषु कस्यचिदेकस्योल्लेखः करणीयः।
14. तल्लिखितेषु कस्यचिदेकस्योल्लेखः करणीयः।
15. लीलारावदयालुविरचितानां काव्यानां नाम किम्?
16. लीलारावदयालुः कति नाटकानि रचितवान्?
17. तद्विरचितेषु एकाङ्कविशिष्टनाटकेषु कस्यचिदेकस्य नाम लिख्यताम्।
18. यतीन्द्रविमलचौधुरी-महोदयः कदा कुत्र च जनिं लेभे?
19. स कस्य ग्रन्थागारस्याधिकारिक आसीत्?
20. स कुत्र अध्यापनाकार्ये नियुक्तः?
21. स कस्मिन् महाविद्यालये अध्यक्षपदमलञ्चकार?
22. स कदा बङ्गीयसंस्कृतपरिषदः सचिव आसीत्?
23. कदा कुत्र च स दिवङ्गतः?
24. देवभाषानृपतिरिति उपाधिं कः प्राप्तवान्?
25. यतीन्द्रविमलचौधुरी-महोदयरचितं काव्यमेकं किम्?
26. तद्विरचितनाटकेषु कस्यचिदेकस्य नाम लिख्यताम्।
27. तत्कृतशोधग्रन्थेषु कस्यचिदेकस्योल्लेखः करणीयः।
28. भारतविवेकमिति कस्य रचना?
29. वीरेन्द्रकुमारभट्टाचार्यः कुत्र कदा च जनिं लेभे? कदा च तस्य महाप्रयाणमभवत्?
30. तद्रचितेषु ग्रन्थेषु कस्यचिदेकस्योल्लेखः करणीयः।
31. शारदुलशकटमित्यत्र कति अङ्काः वर्तन्ते?

Section-B, Unit-I
Topic: Sivarajavijayam (Niswasa-I)

अधोनिर्दिष्टेषु कस्यचिदेकस्य प्रश्नस्योत्तरं संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च दातव्यम्। 10*1=10

1. शिवराजविजयस्य प्रथमोच्छ्वासमवलम्ब्य भारतेयवराज्यस्य प्रतिष्ठायाः विस्तारस्य च वर्णनं करणीयम्।
2. शिवराजविजयस्य प्रथमोच्छ्वासमाश्रित्य महाकवेरम्बिकादत्तव्यासस्य रचनवैशिष्ट्यं विचारणीयम्।
3. यवनेन भारतीयजनेभ्यः प्रदत्तायाः पीडायाः वर्णनं विधातव्यम्।
4. प्रथमोच्छ्वासमवलम्ब्य शिववीरस्य जीवनचरितं वर्णयताम्।

Section-B, Unit-IV
Topic: Rukminiharanam

अधोलिखितेषु कस्यचिदेकस्य संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च व्याख्या कार्या। 7X1= 7

1. समन्ततो विषयततेर्लामनि-----बभूव भूपतिः ॥२॥
2. महाकविः सकलसवर्णयोजने-----क्वतिमननैः ॥३॥
3. कलावतः सकलजनप्रमोदिनः-----विदधी पटुर्विधिः ॥४॥
4. तमोऽपहं प्रतिदिननूतनोदयं-----जनाः स्म जानते ॥५॥
5. शिवान्वितं शशिविशदोत्तमाङ्गकं-----न्यवीवृतत् ॥६॥
6. श्रियाश्रितः सकलतनौ-----मधुरिपुमेकचक्रकम् ॥७॥
7. रणोद्यमे धरणीविकम्पसंशयात्-----वितत्रसुः ॥८॥
8. द्बिषञ्चमूं प्रति गतिमानतोऽपि यो-----हिनस्ति हि ॥९॥
9. उरःस्थलस्थितक-----हसिते विदिद्युते ॥१०॥
10. दधाति या धरणिमिमां-----गुरुतराऽभवत् कथम् ॥३२॥
11. दिने दिने नृपवनिता-----स गर्भ ऐधत ॥३४॥
12. अभूदथ प्रसवजवेदनोदये-----जनोऽप्युपस्थितः ॥३६॥
13. प्रसूदरं सुरविषयञ्च-----समजनि कापि कन्यका ॥३८॥
14. अवेदि न प्रसवजवेदना-----कथमथवा व्यथाकथा ॥३९॥
15. तथापि सा स्वजनसमानभागतः-----मतिः कदाचन ॥४२॥
16. यदोः कुलं-----गुहातमः ॥४७॥
17. स्वया भया मृदुतरया-----तदावली ॥४८॥
18. जनार्दनप्रियमहिला-----साऽभवत् ॥५२॥
19. अथ निजजननात्-----रुक्मिणीनाम नाम ॥५७॥

Sec-B, Unit-II
Topic: ATHA-KIM – Siddheswar Chattopadhyay

1. 'अथ किम्' नाट्ये समाजसचेतनताम् अथवा आधुनिकनाट्ये सिद्धेश्वर चट्टोपाध्यायस्य अवदानं आलोचय

10

SECTION-B, Unit -II

TOPIC- दरिद्र-दुर्दैवम्

अधोलिखितेषु पञ्चानां प्रश्नानामुत्तरं संस्कृतभाषाया देवनागरीलिप्या च लेखनीयम् (5*2)

१. हास्यरसस्य प्रकाशितः अस्मिन् प्रहसने कथम् भवति इति विचार्यताम् ?
२. अस्य प्रहसनस्य नान्दिश्लोकम् उल्लिख्यताम्।
३. अस्य प्रहसनस्य लेखकस्य कः नाम?
४. आलोच्यमाने प्रहसने लेखकेन मानवचरित्रस्य कतिविधम् वैशिष्ट्यम् प्रदर्शितम्? तानि वैशिष्ट्यानि उल्लिख्यताम्?
५. अस्य प्रहसनस्य नायकस्य किम् नाम ? का आसीत् तस्य जीविका?
६. अत्र प्रहसने का आसीत् लेखकस्य प्रार्थना?
७. ' कुतः पर्याप्तस्तण्डुलः ' तण्डुलः शब्दस्य कोऽर्थः?

अथवा

८. दरिद्र-दुर्दैवम् इति प्रहसने प्रतिबिम्बितम् समाजचित्रम् विचार्यताम् । (10*1)
९. दरिद्र-दुर्दैवम् इति प्रहसने वर्णितम् वक्रेश्वरचरित्रम् वर्णनीयम्।